

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

Nyílt levél a szerkesztőhöz!

Hogy szíves soraidat véve, azokra válaszolni, e nyilvános tért használom, oka az, mert meggyőződés, hogy mindazok, a miket te említesz panaszosan soraidban, nem csak néked okoznak aggodalmakat, hanem sok másnak is, kik nem szólnak; nem nyilvánítják kételyeiket; meg sem gondolva, hogy nincs, de nem is lehet korunkban ügy, melynek inkább válhatik kárára a hallgatás, mint ép a mi ügyünknek: az antisemitizmusnak. Válaszolok tehát ez uton néked, azon hitben, hogy azzal azoknak is felelek, kik bármi okból nem tarják magukra nézve oportánusnak a nyílt kérdést; de azért is: hogy meggyőzzem azokat, kik oly nehezen tudják magukat arra határozni, hogy lapunkba írjanak miszerint ahoz, nem kell valami kiváló művészet, nem kelleneke válogatott műszavak; igaz legyen a mit írunk, és igaz a szándék, a mely velünk iratja; az egyszerű szavak mindig a meggyőzőbbek.

Apathiát tapasztalsz a közönségben, az emberek nem irnak, nem olvasnak, és pedig ép akkor midőn a reális életben, a zsidóellenes mozgalom soha sem működött hasonló erővel mint most, a már mutatkozó hatás pedig oly mérvű, hogy ily fejlődésre, még csak rövid idő előtt még gondolni sem lehetett. Midőn a helyzettről nézettedet teljesen helyeslem, nem osztomozom a feletti megütközésedben, hogy daczára a tagadhatlan nagy eredményeknek bizonyos apáthiát észlelni, mert szerintem a részletes apáthia sajátlagos magyar természetünk és viszonyaink nál fogva, természetes következménye ép azon sikereknek, melyek oly váratlan mérvben értek el.

Tudhatod jobban mint bárki más, hogy azoknál, kiknél a zsidó még csak a külső ruhát kezdette lefejtetni, és még nem kezdette ki a bőrt; zsidó ellenességük alapja nem ezen faj kártékonyasága, hanem kiállhatatlan pöf-feszkedése. Az ezer holdas ur, a jó fizetéses jegyző, tanító, plebános, az adósság által nem nyomott polgár nem a vagyont aláásó, mindent féreg módra pusztító zsidót gyűlölte, hanem a magát megszedett jordánt, kit rongyszedő korában ösmert és egy pár sikerült család után lett földes ur, nagy bérlő, jobb lovon járt mint az egykori uraság, jegyzőnek leereszkedőleg azt mondotta „barátom,“ tanítónak „maga,“ plebánosnál az ajtón belül vette le a kalapját, a jó módu polgár embert pedig kívül várakoztatta. Sok magyar emberrel ezek a zsidó sajátságok nevelték az antisemitizmust nagygyá, és a zsidóellenes tábor ezen része, sok tekintetben ki van elégitve. A gabona olcsó lett, megbukott sok zsidó bérlő, ezek folytán a zsidó bankok: kiderült, hogy a zsidó vagyon csak képzeleti, és sok zsidó örökség, melyet száz ezrekre számítottak, tulajdonkép nem egyéb, mint utalvány arra a mit a keresztényeken csalhattak. Hogy veszvén a vagyon alázatosabb lett a zsidó, hogy a hol előbb a kanapéra ült, kínálás nélkül ott állva marad, hogy mindenkit feleslegesen is megtitláz, a mit a magyar ember megbecsülésnek nevez, és vesztére annak hisz is; az természetes következménye azon fajnál mely az alatt, hogy mit ér valaki, azt érti, hogy mennyire van.

Ezen eredmény az antisemiták azon részét, kik a zsidóellenes mozgalomhoz, bizo-

nyos változhatlan elvek alapján csatlakoztak, és kik a zsidó fajt tanulmányuk tárgyává tették, még meglepetést sem szülhetett, réges-rég világos lévén előttük, hogy a zsidó vagy nyúl vagy harap; de meglepéssel töltheti el azokat, kiknek antisemitizmusa csak is azon óhajban összpontosul, hogy ne egy zsidó járjon négy lovon, de egy lovon négy zsidó. Hogy az e fajta antisemita ma ugy szólván pihenőt tart, az már a magyar ember természetében fekszik, veszélyest ügyünkre nézve azonban a keleti meg-megnyugvásban nem talállok; veszélyes sőt nagyon is az volna, ha más ellenséggel volna dolgunk, mint zsidókkal, egy kis áremelkedés, és majd félre-csapja megint a kalapját, te-tu lesz a főispán. János öcsém a szolgabíró szóval kibuvik ismét a régi zsidó természet. Ekkor majd újra felbred a magyar büszkeség és befogja látni, mily drága időt vesztett midőn csak egy perczre is elhitte, hogy zsidóval is meg lehet élnie.

Nem kevésbé, mint specifikus magyar hibáinkban keresem én a néha mutatkozó apáthia okát, azon laza összetartásban, mely hazánkban emberek és vidékek közt tapasztalható. A zsidó ellenes mozgalom folytán egész falvak szabadultak meg zsidótól, kormcsák boltok keresztény kezében vannak, de valamint ezt a harmadik falu már alig tudja, ugy más részt azon község, mely megszabadult a zsidótól, azt hiszi, hogy most már eleget tett, nincs meg azon belátása, hogy a duna-melléki községre ép oly veszedelmes a tánc-oroszából Máramarosba települő zsidó, mint ki a szomszéd faluban van; nem látja be a zsidótól megszabadult falu, hogy az ilyes helyet ezer zsidó szem les; egy iszákos bíró, egy kissé eladósodott előjáróság és ismét ott lesz a zsidó, régi mód szerint, eleinte csábítván az embereket az adósságesinálásra és utóbb kifosztván őket. Ha lenne vidékeink közt nagyobb az összefüggés, ha az alföldi magyar, a bácskai, a drávántuli horvát, a kárpátok tótja, az erdélyi oláh, amugy igazán tudná, mit szenved mindenik a zsidótól, és az mennyire veszedelme a másíknak is, mindjárt nem volna apáthia, még ideiglenes megnyugvás sem; mert mindenik azt érezné, hogy nem a k-kor van a haza, vidék, város vagy falu a zsidó veszedelemtől megmentve, ha ott zsidó nincs, de ha ott nem is lehet.

Ezek szerintem azon okok, melyek hazánkban és nem csak a zsidókérdésben, muló apáthiát okoznak; és hidd el szintugy örülök azon, hogy vannak még, kik néha egy kis nyugvásra időt nyerhetnek maguknak, erősebbek lesznek, midőn majd nem lehet nyugodni senkinek. Reád bizony édes barátom nyugalom nem vár, a mi osztályrésziünk a munka, erős folytonos munka. De nem örökös, megjön az idő, midőn mi is nyugodni fogunk, midőn letesszük fegyverünket a tollat, és hallgatni fogunk a zsidó kérdéstről; de nem azért mert meggyőződésünk változik, nem mert erőnk lankad, vagy tollunk éle tompul; nem, nem azért, de mert megjön az idő — meggyőződés, hitem, vallásom a midőn nem lesz ki-ről írunk.

K.

Bányászaink.

Megkondul a harang buzgó imát mond a bányász sereg a mindenhatóság urához, és leszáll a sötét tárnába, hogy száz ölekre eltemetve a földnek meheben, ép ugy dolgozzon minden csákány ütessel az emberiség haladásán mint az ki a felhők felé emelődve megközelíteni törekszik a csillagokat. A végtelen magasság üreben, ugy mint a bánya sötét üregeben egyaránt nyilatkozik a hatás, melyet a magány gyakorol a kedély világára. Költők és lantosok átéreztek a bányák borzalmát, ők a felkent szellemek, tudták, hogy mindegyik, egy-egy hős, ki névtelenül szembe száll naponta, az ezernyi veszéllyel, a setétséggel és a magánynyal; meg is népesítették, ők a költők a bányák legdugottabb üregeit, a bányászok iránt barátságos hegyi szellemekkel, kik vezetik a bányász lépteit, hogy ne zuhanjon a tátongó mélységbe, mely aldozatára vár, ők irányozzák a bányász csapásait, hogy azokkal fel ne szabadítsa a leleskedő fojtó gázokat, melyek mindig készek halált hozni annak, ki elég vakmerő az ezer és ezer éves éj nyugalmat zavarni. A költészet a mesék világával tette tőrhetőbbé a sötétség borzasztó birodalmát.

Volt idő, nem is rég mult, midőn a bányász állása más volt mint ma, egy kiváltságos büszke osztály volt ez; nem gőzgépek furták a hegyeket, nem gyárszerű volt a kezeles; önalkotta emeltyükkel szállította a felvilágra a bányász az óriás súlyu erctömböket, rajta álltak a hatalmas alakok, mintegy győzelmet jelezni, melyet az ember vívott. Egy nagy család volt a bányász világ, szorosán füzve egymáshoz a közös sors által, rajongással szeretve a bányát, melytől borzad a be nem avatott, de melyben a bányász annyit dolgozott es annyit gondolt. Szikrát hányt a csákány, míg világra jött a vas, hogy fegyver készüljön belőle a haza védelmére, — elvált a szinarany az őt környező salaktól, hogy mérlegévé váljon a haza gazdagságának. Büszke volt munkájára a bányász, mert tudta, hogy azon hazának dolgozik, mely őt legkedvesebb gyermekei közé számítja, kivételes törvények biztosították létét, és hogy lenn a föld gyomrában nyugodt lehessen, hogy álnok ellenség nem tör, fenn maradt védtelen családjára, szélesb kört vont a gondoskodó törvény a bánya telepek körül, melyen belül zsidónak nem csak lakni, de tartózkodni sem volt szabad, a böles törvényanczokat emelt a szelid erkölcsös nyáj akkai körül; és csak kívül kulloghatta körül a farkas.

De változtak az idők, a régi társadalom helyére jött a mindent felemészítő állam, mely mindig követel és soha sem ad, megneveléit az erőket, a természetes bányász egy parányi részre lett azon gépezetnek, mely a vasból új gépet készít, hogy feleslegessé váljék az ember, az aranyt az emberiség legaljának, a zsidónak dobja oda, hogy alapja legyen száz és ezerszeres ditiútióban üzleteinek, melyekkel nagygyá, uralkodóvá akarják tenni Izraelt, megnyíllott a tiltott kör előttük, a bányász, ha feljön éjjelebből, gondterhelten megy hajléka felé, nem tudja, nem találja-e beteg gyermekét a zsidó mérges pálnkájától, nem csalta-e el egy ugy nevezett tisztességes zsidó asszony valamelyik leányát ki a világba, férjt mutatván neki, mely csak gyalázat. Nem enek szóval, foly a munka, gondterhelten dolgozik a bányász ön vájta üregeben, és elmereng a multon, mit is gondoljon a má-ról, melynek nincs jövője.

Csak egy az, mit tőle nem tudott elrabolni, sem balsors sem igazságtalanság; a mély vallásos hitet. A veszély szakadatlan közelléte, az annyiszor csodás menekvés, újra meg újra érezteti vele az isten közellétet, ki el nem hagyja őt, mint ő sem tagadta meg soha. Buzgón emelkedik imája hozzá a sötétség ugy mint a világosság urához, reményteljesen kéri maga és családja számára „mindennapi kenyerünket ad minékünk ma“ daczára azoknak, kikre ha gondol erősebben szorítja meg a csákány nyelét, szikrákat lövel a szén, midőn avval végzi imáját „és szabadíts meg a gonoszról.“

K.....i.

Hogy áll a világ?

Csodálkoztunk mikor azt a pétérvári sürgönyt olvastuk, hogy Oroszország minden áron azon dolgozik, hogy Bulgária és Szerbia a lefegyverezésre erélyesen szóllitassék fel a nagy

hatalmak részéről, ő maga pedig nagyban készül egy tavaszra kitörendő háborúra! Londonból meg azt sugják, hogy Sándor fejedelem és a szultán közt az egyezkedési kísérletek lényegesen előbbre haladtak, úgy hogy Sándor fejedelem öt évre Kelet-Rumélia kormányzója lesz megválasztva. Görögország mint egy vérmes kakas készült a háborúra, de itt is a nagyhatalmak léptek föl tiltakozólag. Spanyolországban a republikánusok részéről megtörtént az első zendülés, melyet Zorillának tulajdonítanak. Ujabb hírek azt jelentik, hogy e zendülés mindössze csak 70 ember által egy helyőrség részéről inscenáltottnak s nyomban elfojtatott mert a zendülők Karthagéná várából s egy hajóval tovább vitorláztak. Angliában megkezdődtek az újonnan választott parlament ülései s úgy látszik egészen simán bonyolítatik le a dolog, s alig fog a politika oly lármás arányokat ölteni, mint a hogy előre gondolni lehetett. Franciaországban is összejött a kamara és Floquetet választotta elnökévé. A Freycinet miniszterium valószínűleg pénteken fog nyilatkozni az általa követendő politikáról. Olaszországból, Modena tartomány Emilia városából táviratozzák, hogy ott kiütött a kolera s mindjárt az első napon két halálos kimeneteli eset fordult elő.

Németországban csütörtökön nyitják meg az országgyűlést s arról tudósítanak, hogy Vilmos császár személyesen akarja ezt megtenni. Közvetlenül azután akarják tárgyalni a pálinka egyedáruság iránti törvényjavaslatot, úgy számít Bismarck herceg német kancellár, hogy ez körülbelül 300 millió hasznot hoz a birodalomnak, az államnak a mit az előtt a zsidók tettek zsebre. Minden jel arra mutat, hogy a törvényjavaslat törvénynyé fog tétetni.

És ugyan mit csinálunk mi? 40 millió deficitet 1886-ra! Rettenetes betegség, mely másutt rendszereket, minisztereket kormányokat buktatna meg! Kombináljunk-e mi e helyen? Csak azt akarjuk fölemlíteni tájékozás kedvéért, hogy az idén 7 millió forint értékű államjóságot fognak eladni, azon felül a népfölkelet és akarják organizálni, sőt készen van a javaslat a hadseregnek az új ismétlődő puskákkal való ellátása tekintetében is. Minden keresztényi számítás szerint lesz 30 millió új kiadás a miből a quota szerint 10 milliót nekünk kell fizetni. Egyelőre összesen csak 40 millió deficittel tartunk! Az a kormány és országgyűlés mely ilyen megdöbbentő pénzügyi helyzet közepette 10 millió országgyűlési palotát épít — az pazarolja a ország pénzét, azt nagyon is szorítani kell a takarékoságra ha már kormányon marad. De mi által? Az adók emelése nem orvososság többé, hanem mérég! Szomorú volna a magyar állam polgárait nézve, ha összes erőfeszítéseiknek és áldozataiknak csak egy cselja volna, az, a mi felé sodortatnak: az állambukás!

L. L.

TÁRCZA.

A képmutatók.

Hm!... A képmutatók? Utálatos faj! Még a gazember is jobban szereti a meggyőződés emberét; a tolvaj is a becsületes emberek társaságát keresi leginkább, mert ezeket legkönnyebb megkoppasztani, de a képmutatókat nem kedveli senki.

„Ha férfi vagy légy férfi és ne gyöngé bab” zengte a költő s a költőnek igaza van mert a férfinak legalább egy jó oldala van, ellenben az ördögön kívül senki sem szereti azt, aki a birkákkal bög meg a farkasokkal üvölt. S a képmutatók száma mégis nagy. A legtöbb ember a tyukokkal kapar s a rókákkal osztokodik. Nagyon sok emberről azt hinné, hogy a vaj sem olvad el a szájában, pedig tüzet okád, mihelyest cselja úgy kívánja. Az elhatározottság s szilárdság olyan ritka vendég manap, mint a tyukolban a jó illat. A nyulakkal tarts s az ebekkel fuss! Ez a divat járja.

Némely emberben csak addig bizhat az ember a míg látja. Mhelyest más társaságba jut rögtön más emberré lesz. Mint a víz fel is forr, meg is fagy a légáramlat szerint. Az ilyen embernek egyáltalán nincsen meggyőződése. A magyar ember „köpönyegforgatónak” nevezi őt, mert ab-

Vigyázzunk.

Ez év tavaszán szokás szerint április hó folyamán, lesz a választók összeírása; ezen áprilisban készülő választási lajstromok lesznek alapja a jövő 1887-ik évben megejtendő képviselő választásnak; köztudomású, hogy választó csak az lehet, ki 1885. évi adóját ez évi ápril 15-ig lefizeti. Midőn a törvény ezen rendelkezésére különösen a pártunkbeli választók figyelmét felhívjuk, nem csak arra figyelmeztetjük őket, hogy ki-ki saját adóját lefizesse, hanem hogy hason érzelmű polgártársait is arra buzdítsa, nehogy ellenségeink örömeire egyik-másik érdemes elvű választónk, jogától megfosztva legyen.

Kormánypárti választóknak ennyivel eleget mondottunk volna, de a becsületes ellenzéki népek nem csak fizetni, de vigyázni is kell, magának kell utána járni, hogy mindent beköveteljenek tőle és ne maradjon talán 10 kros restancia, melyért szavazat jogát vesztené. Ellenzéki kerületben, szelid lesz most a szolgabíró, jegyző, adófelügyelő, a dunyhafosztogatóknak nyoma sem lesz, szívesen adnak halasztást; hiszen azzal mindig egy-egy ellenzéki szavazat vesz el. De a tartozás sommájára nézve is vigyázattal legyenek választóink ilyenkor nagyon felelősek az adókönyveket kezelő urak; kifelejtene egy kis tartozást, de bezzeg majd eszükbe jut, ápril 15-ike után, és kihagyják a tartozásban levőt a választási lajstromból. — Azért mindenki figyelmezzon, hogy 1885. évre, mindent megfizessen, és arra is hogy mindent követeljenek tőle.

HIREK.

E helyen tisztelettel fölkerjük olvasóinkat és elvbarátainkat, hogy a „NEPJOG”-ot ismerőseik körében ismertetni és terjeszteni valamint a még nem teljesített előfizetés iránt mennél előbb intézkedni sziveskedjenek, hogy nekünk a lap elkészítése és szétküldése körül akadályokkal küzdeni ne kelljen. Továbbá kérjük még, hogy a vidéken előforduló eseményekről szóló rövid ismertetésekkel a „NEPJOG”-ot minél gyakrabban fölkeresni méltóztassanak.

— **Hogy szedik rá a magyar embert?**

Egy alföldi faluból írják nekünk a következő esetet: „Egy esinosan öltözött fiatal utas a nagy vendéglőbe szállott s az ivószobába lépve rántott csirkét rendelt magának. Alig hogy az első darabba harapott, arca eltorzult, feljajdult a villát kiejtette kezéből s abban hagyott az evéssel. A jelenlevő falusiak hozzá siettek s panasza okát kérdezték. A fiatal ember sokáig nem szólt csak kezével intett, hogy hagyják nyugodtan, azután pedig újra jajgatott. Öt perc múlva megszólalt: Már több éjjelen át szememet sem hunytam be a kínos fogfájás miatt s most is azt hittem, hogy az ég boltozata szakad reám; lám meg kell örülnöm, ha ez így eltart még Azalatt, míg a fiatal városi uracs bajját elpanaszolta s a jó falusiak nagy áhitattal hallgatták s sajnálkoztak rajta, egy zsidó házaló lépett az

ivóterembe, nagy fadóbozát a hosszu asztalra helyezvén, ő is figyelmesé lett, holmija közé nyult s onnan egy kis aranyos papírt vett ki, az uracsához lépve mondá: tisztelt ur! miként beszédjéből kivettem, fogfájásban szenved. Itt egy csodaszer, kérem azzal kísérletet tenni. Alkalmazása igen egyszerű. — Ekkor a papírt felbontá — A szer porban van készítve; egyik ujját mártsa a vízbe, azután e porba érintse a fájós fogat s jót állók érte, hogy biztos hatását meg fogja tenni. Hs talán igazat nem mondanék semmi jutalmat nem kívánok érte. — Az uracs szót fogadott, a szert azonnal alkalmazta a fogára s pár perc múlva örömsugárzó arccal kiáltott fel: „Nagyszerű! isteni csodaszer!” Zsebébe nyult s a házaló zsidónak öt forint jutalmat nyújtott. Azután hozzá fogott az evéshez a rántott csirkét és a salátát möhöz eiköltötte, ivott lakmározott s jó kedvének sem volt határa. A mint ezt a jelenlevő vendégek látták rögtön körülvették a zsidót, mert volt köztük olyan is, a ki szintén fogfájásban szenvedni szokott, egy másiknak pedig a neje vagy gyermekei szenvedtek e bajban, mindegyike vásárolt a csodaszerből és haza sietett vele övéinek kedveskedni, úgy hogy ennek a híre futó tüzként elterjedett a faluban, rajként özönlött a nép, kivált pedig a nők, a nagy fogadóra; a kinek pénze nem volt, kölesön kért lezsig zsidótól, a falu uzorásától és nyakrafőre rohant a csoda gyógyszer megvásárlására. A boldog házaló ostromállapotba lön helyezve, nem győzte az aranyos papírba rejtett port osztogatni és a pénzt beszédni, mely már tárczájába és zsebeibe is alig fért s ő ötven krajczárjával egy néhány száz papírkát adott el. Midőn már az egész készleten túladdott, csakhamar elűnt az uracsal együtt. Pár napra ez eset után szeles idő támadván, az odvas fognak szokásos fájdalma beállott, mindegyik a csodaszerhez folyamodott, rákván azt szorgalmasan a fájós fogára mindaddig, a míg csak a porban tartott, de minden eredmény nélkül egyiknek sem használt. Siettek a járás orvoshoz, a ki a port megvizsgálta s a jámbor népet felvilágosította, hogy az nem egyéb tiszta rizspornál s ama városi uracs és a zsidó házaló két egyetértő család. Most már aztán erősen nyomozták s üldözöbe vették a két jó madarat, de azok eltűntek a vidékről s a rászédett emberek ütbették bottal a pénzük nyomát!”

— **Gazdag Imre** gyilkosai közül Tamar az egyik vádlott, miután, a már előbb töredelmes vallomást tett Gazdag Imrével szembenített, tegnap este Drill vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy ő gyilkolta meg Gazdag Imrét; Gazdag Imrével történt előzetes megállapodás után ki a gyilkoló eszközöket revolver és kést maga vásárolta meg. Ternyei a másik gyanúsított, még nem vallotta meg bűnrészességét, de ellene is oly nyomozás gyanu alap van a bíróság kezében, hogy rövid idő múlva bizony várható, miszerint Ternyei is őszinte vallomást fog tenni, és ekkor be lesz fejezve a vizsgálat ezen ügyben, mely nagy érdeklődést szült nem csak az által, hogy törvényt sértett, családi köteleket tépett szét, de régi honvédek fenyes pajzára is foltot vetett.

— **Régi dolog**, hogy hazánkban kevés kivétellel több a nő, mint a férfi. Trencsénben 1200 nő esik 1000 férfira, ugyanilyen az arány Turóc, Brassó, Csanád és Arad megyékben is. A városok közül legnagyobb a férfiszükség Pozsonyban, utánna Kassa, Győr, Komárom következnek, s az egyetlen normális viszonyú város, melyben a férfiak és nők ugyanazon számmal vannak. Temesvár, Ellenben csakis két város van, melyekben a nők kisebbségben vannak, ezek H-M. Vásárhely és Szeged.

— **Fiuméből** írják, hogy az o tani kaszárnnyába, megtekintés örve alatt bement négy horvát fiatal ember, és az örszobában levő horvát kato-

ban hisz a miből több hasznot huz. Mint a beka megél vízen és szárazon; mint a macska mindig a talpára esik s mindenütt otthon van, a hol vajjat kennek a kenyérre. Míg a fazékban forr valami, a tuznél ül, de ha a tál üres: hátat fordít. Mindig azzal a lóval tart a mely a versenytéren győzött: a kabátokban nem válagatós, nyereség az istene s a pénzt egyformán szereti, akár a jó baráttól, akár az ellenségtől jön. A zavaros vízzel nem törődik, csak a málmát hajtsa, s az anyja koporsóját is föltüzeli, ha más fája nincsen s az apját is eladja, ha agg csonjtaiért ad valaki valamit.

Van ugyan olyan ember is, a ki csak azért is változtatja színeit, mert jó pajtások nélkül meg nem élhet. Nem kérni, kicsoda, honnan jön csak mulató gyerek legyen az illető, hát elég jó, akár zsebmetsző, akár utonálló. Az ilyen embereknek mások fejében van az agyvelejök s nincsen háterinczők, előre is hátra is hajlíthatók mint a fűzfavesszők. Hideget meleget is fujnak: veled is kezét szorítanak meg a ellenségeddel is. kétkezes csosak s megérdemlik, hogy az üres kulacs sorsában részesüljenek: szegre akasztassanak.

Némelyek természetüknél fogva képmutatók. Simák mint a kigyók. Részeg ember módjára, akkor sem tudnak egyenesen állani, mikor akarnak. Judás vére folyik ereikben. Kártyakeverés a legkedvesebb foglalkozások s a becsületességétől leginkább undorodnak. Nyelvüket mezlepi s a szívük méreggyár.

Hizelgők, farkasóvalók, kuszók-mászók, olyanok, mint a csigák, melyek saját nyálkájuk segítségével mozognak tovább e mellett azonban gyűlölnék s csak alkalomra várnak, hogy törüket beléd döfjék. Óvakodjál attól, ki Csalyvárból származik. A két nyelvűek szomszédságában ne vásárolj házat, mert hamisak, mint az ördögök ígéretei s kegyetlenek mint a halál.

Vannak jámbor csalók is, ezek a legveszedelmesebb állatok. Fehér tollakkal borítják le fekete bőrüket. Jobban félnek a paptól, mint az Istentől. Zsebükben hordják a zsoltáros könyvet, de a „Körösi lány” dalát dudolják. Legtöbbet ér rajtok a vasárnapi kabát, de a kabát alatt mennél közelebb jött az ember a szívhez, annál több szemétre talál. Szajkóként fecsegnek, ám szavaik és tetteik soha sem egyeztek. A jámbor csalók nem azért mennek templomba, hogy az istennek szolgáljanak, hanem, hogy az isteni szolgálatból üzletet csináljanak.

Sokan csak azért öltik magukra a jámbor külszint, hogy lelkiismeretüket megnyugtassák, tapasztként tessik a sebre. Ismertem embereket, a kik bámulatos eréllyel küzdöttek a vallási s egyházi dolgok mellett, de csak azért, hogy az emberek által kiváló szellemeknek tartassanak. Szavaik az evangélium igéihez hasonlítottak de tetteik a kereszténység, az egyház s a vallás oltárára tett áldozataik tul nem szárválak ama hordókat, melyeknek tartalmát a jóbarátok kiürtették. Ezek

nákat lázitották, különösen azzal, hogy Horváth-ország már fegyverben áll Magyarország ellen. Az országban levő horvát katonák állítólag készek is voltak fegyvert fogni, de az elősiető tisztek és más századbeli katonák által lefegyvereztettek és a lázitókkal együtt elfogattak. Kormányunk egyéb híával a magyar állameszme erősödését, szereti leginkább érdemeül önmagának felróni, mennyi alappal mutatja a fiúmei eset, milliók lettek a városra költve, a magyar gubacs kereskedelem mesterséges uton oda lett terelve, hogy végre is ezen állítólagos magyar gyöngy, mind jobban elhorvátosodjék, vannak kik hitául róják fel, hogy a kormány a horvát ezredet tartja ott, lehet hogy van e vádban igaz, de szomorú lábakon állhat ezen egynevezett magyar államiság, ha az ezredék elhelyezése körül irányadónak kell tenni, magyar, horvát, tót, szerb vagy oláh nemzetiségű-e. Nehéz ebből meglátni, a kormány által hirdetett magyar állami erősbülest.

— **Keresztény** fogyasztási szövetséget alakulásán buzgólkodnak Komáromban. A kezdeményezés iparos körökből eredt. Mult vasárnap a városháza nagy termében igen népes gyűlés tartott. A városi főkapitány lett elnökké választva. A nagy értekezlet egyhangúlag hozta meg a határozatot, hogy a fogyasztási együletet megalakítja.

— **Szombat helyett** a vasárnapot akarják sabszéként megülni az amerikai zsidók. E téren már erős mozgalom is indult meg és a Pittsburgban összegyűlt rabbik ki is mondták, hogy ez vallásukkal nem ellenkezik. Persze nem szeretik a boltokat szombaton bezárni, ott pedig vasárnap meg a keresztény nem vesz, tehát két nap a vesztesség különben nekünk keresztényeknek közömbös lehet, mikor nyugszik a rebacholásból a zsidó, mi csak kerüljük mindennap.

— **A ferbliről** az „Ügyvédek Lapja”-hoz a következő érdeke s sorok küldettek be „Mióta a m. kir. Curia meghozta az ismert ferbliröntvényt, s mióta Hermann Ottó még interpelláció tárgyává is tette azt, a naplópapok döntvénybírálatot közölnek és kritika alá veszik Curia határozatát. Én nem akarok döntvénybírálatot írni, csak egy szerény megjegyzést kocszátatok. Én nem érzem magamat hivatva a ferbli erkölcsi mi-voita fölött ítéletet mondani; azt sem vizsgálom, hogy igaz-e, miszerint a gentry a ferblin ment-e tönkre, hanem csak azt jegyzem meg, hogy egy országban, a hol meg van engedve a tözsdén százezreket nyerni s ily játékból származó követelést perelni és végrehajtani lehet: egy országban, ahol mindenkinek meg van engedve a „totalitateurnél” pénzt fogadásokban elveszteni; vagy azon véletlen folytán, ha — „Kincsem” megbottlik, óriás összegeket nyerni; egy oly ország mely megtűri, hogy évenként tucsat száma itélnek el olyan embereket sikkasztás miatt, kik az elikkasztott összeget a kis lutrin vesztették: egy ilyen országban nevétségos volna büntetni azt, aki három hetessel kezében két forinttal vissza vág három nyolezas ellenében.”

— **Zsidó csak szerenesés.** Nagy garral lett hetek előtt hirdelve, hogy a rendőség egy Madáts nevű híres bolgár betörőt fogott el, sok pénzt is találtak nála és gyanúsították a bécsi és egyéb nagyobb betörésekkel; végre kisült hogy nem Madáts a neve hanem valóságos Grünfeld Mendl kóser zsidó. De ez alig tudott ki, már is szökött a kapitányság börtönéből. A szököés módja felől több versió kering, azonban az irányban is folyó vizsgálat nem-e megvesztegetés utján sikerült a zsidónak elmenekülni, mire sok valószínűség mutat.

az emberek hasonlítanak a baglyokhoz, melyeknek csak a tollazatuk nagy, a testük pedig kicsi.

A kepmutatók, a kétszínűek minden válfaja egyiránt utálatos s jaj annak, aki egy fedél alá kerül velök. Egy régi példaszó azt mondja: „jobb döglött ebnek lenni, mint élő kepmutatónak.” És a példaszónak igaza van, mert a ki az ég urat meg akarja csalni, akinek a szélmalma csak diótörő, az elefánt csak malacz; a ki a templomban reghangosabban énekel s az istent leglányhábban dicséri, azt már nem szükség az ördögnek kísértetbe hozni, az már rég szöröstől börtöstől a pokol! En megvagyok győződve s mindenki meggyőződhetik, hogy ha az egyenes ut nem, a görbe még kevésbé vezet a czelhoz. A szédelgással nyert jószág nagyon veszedelmes jószág. Az álca biztosíthatja egy pillanatra a nyugalmat s békét, de minden hamisság megbosszulja magát. A becsületesség a legjobb politika. Ahol a medvebőr rosz ott a rókabőr sem lehet jó. Aczél legyen a jellemünk. Arcunk és kezünk legyen olyan, mint a torony órájának a lapja és mutatója, hadd lássa a világ, hanyat ütött lelkünkben az óra! Inkább kaczagják ki őszinteségünket, nyíltságunkat, sem hogy dicsérjék ravaszágunkat. Az őszinteség zavarba hozhat, de bajt nem okozhat míg a ravaszság s a kepmutatás a földi boldogságnak s a menyei ödvnek sírvermet ássa meg.

B. N.

— **A munkácsi „Szarvas” vendéglő zsidó szakácsnéja Svimmer Getti** december 27-én titokban gyermeket szült, s a kuglizó a rejtette, hol másnap reggel a földhöz fagyva megtalálták; a találók a holt gyermeket szép csendesen anyjához vitték, ki 30-án virradóra azután a zsidó temetőben elásta. Bizon furcsa egy világ lehet ott Munkács táján, midőn a gaz elvetemült tett következménye nem lett más, mint hogy a miatt — vizsgálatot indítottak.

— **(V. K.) Szatócs-sakter-thonár.** Seblich Jóska Ábrahám ivadékat volt acsádi „mohndändler” az ő hitestársával Bettikéjével oly becsületes embernek tartották, hogy senki se sejtette volna az ő alattomos gazságát. Egy szép hajnal hasadtával azonban megperdül a falu dobja, az én kis Józsim minden ingó-bingóját elárvereztette, s egy éjjelen a mije megmaradt, elmobilizoztatta; ő maga és kedves kis oldalasa, valamint az öreg kotlós anyuk úgy ellillantak, hogy senki el nem gondolhatta, hová az ördögbe bujhattak ily rögtön s váratlanul. Mikor Pauck, szombathelyi zsidó pénzt a nála vásárolt cikkekért eljött volna bekaszálni, csak a hült helyét találta Józsimnak. Ez is az unikumok közé tartozik, amidőn egyik zsidó, a másik vérrokonát megcsalja. Mit szól ehhez a thalmud? . . . Egyszer azonban csak megjött a mi Bettink. „Áfőrolta” magát mint ténsasszonyt, akit Budapesten mindenki így titulál. (Titulus, sine vitulo.) Az ő kis Józsjja Budapestben **sakter**, s egyszersmind **thonár**, ki valami sihederféle naplopó kölyköket, saját lakásán a thodományi különféle ágaiban oktat. Szerencsétlen ifjuság! Jó lenne talán az ilyen tiszta-eszlári zugiskolának nyomára jutni, hogy a sakterozás nagy mesterségét a szorgos tanulmányozás által, eset eg keresztény társainkon ne produkálhassa.

— **Farkas mese** mint évente a havas idő beálltával úgy az idej is megjött a farkasok szaka. E napokban olvastuk, hogy egy oláh pópá hazafelé lovagolván egy egész sereg farkas özöbe vette, a pópá azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, lováról felkapaszkodott egy közelben lévő kutágra, lovát pedig szabadon eresztette, mely haza vágatván gazdája nélkül, lett nagy rémület emberek mentek a pópá keresésére, míg végre meglátták a kutágon, a farkasokat elűzték, és a pópá megmenekült, de a kiállott felemlen folytán megnemült. Morál: mily könnyű volna a nemzetiségi kérdés megoldása ha minde oláh pópá pár órára a kutágra kerülne.

Tisza huszár a pécsi polgármester, ismeretes kormánypartiságáról, meg is lett érdemei elismerésül királyi tanácsos. De hát az ember nem azért lesz kormánypartí, hogy csak titulus legyen, jó óda egy kis haszon is; lega ább arra látszik mutatni az utóbbi városi közgyűlés, melyen meginterpelláltak a polgármester urat, miért tart telenek a város majorban, és miért jár busukra mulatni a város lovával, naponta pedig családostól a szőlőbe; mikor pedig a város lovainak hivatása a szeméthordás. Mit felelt a polgármester nem tudjuk, de bizonyára vigasztalódik, hogy megjön a híres 54. paragrafus, akkor hisz majd reá ijesztet a főispánnal az afféle alkalmatlan kérdezősködőkre.

SZAPULÓ.

Interpelláció a földművelési miniszteriumhoz. 1-ször. Van-e a miniszteriumnak arról tudomása, hogy az ungvári m. kir. főerdőhivatal területén a szarvas-állomány annyira elszaporodott, hogy az összes ültetvényezést és csemetét lerágva s lehántva, az erdőnevelést lehetetlenné teszi? 2-ször. Bir-e arról tudomással, hogy a vadászat bérloje, gr. Széchenyi Béla, a kincstári védszemélyzetet vadöröknek használja, azokat külön díjazza, és valamint a személyzet, egy a védszemélyzet egy részét — őszszel, tehát mikor az erdei foglalkozás, főleg a futótüzek ellenőrzése miatt a legnagyobb — egy hónapig koczavadásznak felhasználja? 3-ször. Összeférhetőnek találja-e a miniszterium a szolgálati szabályokkal, hogy az erdő-kincstári személyzet magánosok szolgálatába is álljon? s mit szándékozik tenni a tulszaporodott szarvasállományval, erdőgazdászati szempontból? 4-ször. Mivel indokolható azon szabályellenes eljárás, hogy az ungvári főerdőhivatal területén a kincstári erdőségeken vadászatot (1800 frt évi bérért, tehát jelentékeny bértárgyat) nyilvános árverés mellőzésével — adta bérbe? Kiváncsian várja a választ: nemcsak az interpelláló „Ungvári Közölny,” de mi is.

Országgyűlés.

Mint mult számunkban már eleve jeleztük volt, e héten vette kezdetét a költségvetés tárgyalása.

Az utcákat hideg fagyos szél söpri végig rakásra hordva a szakadó havat, a képviselőházban pedig hideg részvétlenség tartja fogva a kedélyeket. Ridegség mindenfelé, ha Kutyabagason foglalkoznak a község költségvetésével bizonyosan több érdekléssel kísérik azt, mint itt szinte feltűnik az az egynehány ellenzéki képviselő a ki komo-

lyan veszi a dolgot, s figyelmes a tárgyalásokba, a kormánypartból alig vagynak huszan, huszonötön jelen, magok a kormány tagjai is ki s be járnak mintegy tüntetve a mellett, hogy az ellenzék csak hadd beszéljen, törje magát, majd ök szavaznak, s megszavazzák azt a töméntelen pénzt melyet ök oly könnyen dobálnak ki az ablakon vagy áldozzák annak a bálványnak, melynek neve: közös ügy!

A tárgyalás első napján Hegedüs Sándor az előadó, s a pénzügyminiszter szólottak, mindkettő mintha csak lovardai mutatóványokat kellett volna előadnia, úgy dobálódzott a számokkal, hogy szinte káprázott szeme a jelenlevőknek; de hát valamint a Clown-ok mutatóványainál, úgy e beszédek alatt sem feledte el senki egy pillanatra sem, hogy koklerség az egész, a megbotránkozás csak is akkor tört ki hangosan, midőn Hegedüs még arra is vetemedett, hogy azt állította miként g a z d a g o d u n k, ez sok volt s egy hang a szélsőbárlól meg is felelt reá azzal hogy: gazdagodnak ám az igazgató tanácsosok! Hegedüs maga is vagy fél-tuczat helyen az.

A pénzügy miniszter beszéde végén arra intette az országgyűlést, hogy takarékoskodjék, hozzá tette még azt, hogy elvárja ezt kollegáitól miniszter-társaitól is.

Könnnyű beszélni a miniszternek, jól tudja ő, hogy pártja az ő beszédét helyesen fogja értelmezni, tehát ország-világ előtt majd dicsérik, hogy ime a miniszter az első, ki takarékoskodni akar, tényleg azonban megszavaz mindent a mit követel a kormány.

A valóságos vitát, ha egyáltalán vitáról lehet ezen tárgyalás alkalmával szólni, miután a kormánypartról hallgat mindenki mélyen, Helfi Ignác kezdette meg, határozati javaslatot nyújtván be az iránt, hogy a képviselőház a kormány költségvetését még általános tárgyalás alapjául se fogadja el. Beszéde mintaképe volt a parlamentáris szónoklatnak s az ellenzék osztatlan tetszésével találkozott, kimutatta Helfy számszerint mennyire szemfényvesztő a költségvetés, mert az abban kitüntetett 14 millió helyett a hiány 37 milliót tesz ki, melyet újabb kölcsönnel kell fedezni. Nagyon erős, de találó volt a párhuzam melyet a mostani kormányzat s az utonálló között vont, az utonálló annak ki megtámad éltét vagy pénzt, a mostani kormány éltét és pénzt is kéri, követeli.

Ezután Horánszky Nándor kelt fel s előadta kifogásait pártja az egyesült ellenzék nevében, kifejtette hogy a költségvetés inrealis — ezt magyarul úgy nevezik, hogy hazug valótlan — s vége az volt, hogy tárgyalásra még is elfogadta azt. Furcsa párt az, mely mindig azon töri fejét, hogyan lakjon jól a kecske, s hogyan maradjon meg még is a káposzta.

Alig hogy leült Horánszky, feláll Liptay Pál a kecskeméti sakter képviselő, ezt már az után megsokalták a legtürelemesebbek is, de jó Péchy is megszánta a hallgatókat, s öt percnyi szünetet engedett. Az öt perc után pezsze, hogy megkellett hallgatni mit mormog Liptai uram a kiállításról meg arról, hogy a nép nem igen jött megnézni; egy haszna e beszédnek meg is volt, Hegedüs Sándor a kit Helfi beszéde egészen kihozott sodrából egészen felvidult.

Györfy Géza s Csanády bátyánk beszédei zárták be a másodnapos ülést, hogy mindkettő megmosdatta Tiszát szappan nélkül az bizonyos az is, hogy ily mosdatás már nem talál nála az elevene.

Harmadnapon Vadnay Andor nyitotta meg a szónokok sorát tartalom mint formában kitűnő beszéde egyaránt tartotta az ellenzék s kormánypart figyelmét, ámbar utóbbiaknak ugyancsak fejökre olvasta az igazságot, ha egyáltalán lehető volna a kormánypartra hatni e beszéd meggyőző érvei alig ha meg nem ingatták volna a pénzügyminiszter ut irányában oly tüntetőleg fitogtatott bizalmat.

Második szónok Gál Jenő volt a mérsékelt ellenzékéről beszéde alatt mely egy egész órát vett igénybe megnépesültek a folyosók, természetesen annál üresebben kongott a terem, mit használnál összehordani a számok ezreit, mit használna kimutatni, hogy ez a kormány képtelen, haszontalan, tehetetlen, ha a végén azután jön a de, s ezzel a költségvetés megszavazása.

Fellelegzett a ház midőn vége volt a beszédnek, az öt percnyi szünet felfrisítette a lakadt figyelmet, s mindenki érdeklődéssel hallgatta br. Andreánszky Gábor beszédét, ki szemérvetette a kormánypártnak, hogy még az utolsó faluban is van annyi érzék, hogy az ügyek intézését ne bizzuk azokra, kik a községgel szerződéses viszonyban vannak, vagy érdekeik a községgel elmentésesek, addig a pénzügyi bizottságba beválasztja azokat, kik mint az osztrák államvasut képviselői ellentétes érdekeik. Szemérveti a többségnek, hogy a börze adót miatt nem hozza be, mely kényszeríti a zsidókat, hogy járuljanak a közterhekhez melynek viselése alól most kibujnak. Inti a választókat, hogy nézzek meg jól, kit ajándékoznak meg bizalmukkal, s vigyázzanak, mert a mostani kormány a haza fölőjét a beözönöz az idegeneknek, kik e hazát szeretni, szolgálni meg nem tanulják soha. Nem szavazza meg a költségvetést már azért sem, mert a deficitet a kormány ismét csak oly kölcsönrel akarja fedezni, mely a zsidót gazdagítja.

Végül Prileszky Tade szólott, a zárszámadási bizottság elnöke, kormánypárti mame-luk, de jobb a többinél mert tán volna határ a melyen túl nem követné a kormányt, ha bár e határ még ma is eieg messze látszik lenni; de veszedelmesebb is a többinél mert nemcsak szavaz, de ha szorul a kapca bellel is, s ritka tehetségével a pénzügyekben kiváló jártasságával, hosszú tapasztalatai folytán sikerül neki nem egyszer port hinteni a szemekbe, s valóként tüntetni fel a mi szappan buborek, ma is megkísértette, csak hogy a való oly szomorú miként azt bármi ragyogó színekkel fessék is, bárhogy megaranyozzuk is, ijesztő marad az mindég. — Az általános tárogatás mint látszik e hét k t utolsó napján véget fog érni, szólásra már csak néhányan vágnak feljegyezve.

VIDÉK.

Tornócz, január 12-én.

Mindig öröm van a háznál, ha a „Nepjog” jön. Egyszerű köntöseben nekünk jobb barátunk, mint a nagy garral, lármával, reklámmal világnak küldött többi lapok, melyek csak a zsidók dicsőítésére szolgálnak. Es mert jó barátunk nekünk, hát hosszadalmas ömlengéseket kerülve hadd szóljak egy néhány szót vele.

Karácsony ünnepén, midőn a csöndes Tornócz utcán végig mentem, újból csak romladozó házakat, ki és bedült épületeket szemléltem. Az előtt e házakban mikor még épek voltak és jó karban, egészséges jólábon állott polgárok laktak — most olyan a gazda mint a háza! Bizony szomorú állapot. S ha itt ott az utcán egynehány gyermek zajos játéka kicsalta az öregeket a házból, ne higgyük, hogy e gyermekek duzzognak az egészségtől. Az öregek anyagihiány s óriási gond terhe alatt roskadoznak s a gyermekek görvélyes, aszottképzű, köhögős nemzedeket képeznek.

A ki ezt megfigyelheti felsóhajtván kérdi: ki, vagy mi idézte elő ezt az anyagi és testi elsatnyulást?

Mindenekelőtt a tagosítás, a mely egyesek haszna mellett százaknak anyagi jölététette gyalázatos módon tönkre. A polgárok nagy része néhány hold föld terméséből tengődik, a többiek pedig az uraság hajdújának parancsára vékonyka falatért robotot végez! Az ezen „urbarista” és „árendás” elnevezés alatt ismert gazdáknak sem piaczi, vásári sem korcsmai — szóval semmifele jövedelmi forrása nincsen; tehát a különféle cizmen kiirt adók viselése, pap tanítók előjárók fizetése csak is a polgárok kizsárolása mellett s így is csak alig lehetséges.

Hozzájárul mig a diószeghi cukorgyár részere üzött répatermelés, melyre a métermázsára kiszabott ár szerint — a folytonos adózaklatás miatt — kénytelenek a gazdák lekötés mellett a zsidógyárostól néha több előleget is fölvenni mint a mennyit természetni képesek. Így tehát a kikötött répamennyiség be nem szállítható, a mi azért is lehetetlen, mert minden szállításnál csalással párosult igazi zsidó hunczuteriával sárta vagy földre a mi a répákra tapadt, levonnak annyit, hogy a nyert előleg éppen kifutja az árát vagy még tul is haladja miért is a gazdák legtöbbször

a következő évre pénzbeli és répatermelési hátralékban maradnak.

Ily körülmények között a zsidók hálójába került gazdáknak, a zsidógyáros a répa métermázsája után járt 1 frt helyett fizet tetszése szerint, a jövő természetvény beszálltásánál 65—70 krajczárt. Ily tetszés szerint megszábott árak mellett a legtöbbeknek semmi hasznót nem hoztak földdecskéi — mert a deficit meg van — s a földek hosszú időre a zsidó cukorgyáros által lekötve tartatnak.

Az adóssággal terhelt gazdák nagyrésze elkeseredve hozzá nyul a merengpohárhoz a pálinkához, s ennek espek áldozatul s ennek kifolyása az anyagi és testi elsatnyulás.

Sz. Gy.

KÖZGAZDASÁG.

Szomorú adatok.

Hogy a mindennapi legszükségesebbet vonja meg magától egy polgár és adja oda a nála még szegényebbnek azt nem igen lehet kívánni, de igen is lehet követelni, hogy azok, kiknek elég fölösleges jövedelmük van arra, hogy oly külföldről importált fényüzési cikkekben kéjelegjenek a mik teljesen szükségtelenek a hasznos polgári tevékenységhez juttassanak egy keveset a hazafias cselu intézményekre is.

Áruforgalmunk statisztikája egy nagyon szomorú tényre tesz bennünket figyelmessé. Annak dacára, hogy az ország mezőgazdasági jövedelme — tehát egyetlen valódi jövedelemforrásunk — már 3 év óta évről-évre fokozatosan csökken, annak dacára, hogy az ország föntartó eleme az egész nagy gazdaosztály folyvást hanyatlak: áruforgalmi statisztikánk mégis azt mutatja, hogy pl. a pezsgő behozatal 1882. óta 50,990 frtról 152,000 frtra; a francia borok behozatala 2,900,000 frtről 3,600,000 frtra, a selyemszövet és csipkeárúk behozatala 4,500,000 frtről 22,000,000 frtra, a mesterséges virágok, női kalapok behozatala 2,800,000 orintról 6,100,000 frtra a drágakő behozatal 1883. óta 2,000,000 frtről 7,500,000 frtra, az arany miveszárúk 3,900,000 forintról 8,300,000 forintra, az ezüst-árúk 400,000 frtről 5,800,000 forintra emelkedett.

Ezek szomorú adatok, sötét kép, melyet a statisztika kerlelhetetlen számai törnek elénk.

S mi kérjük: honnan telik mindezekre az a folyton fokozódó kiadás, a mely a múlt évben már 72,400,000 forintot tett ki? talán azoktól a szegény földmivelő és iparos családoktól, vagy a sovány fizetésből tengődő alsóbb hivatalnokoktól, a kik a mindennapi kenyeret is alig tudják most beszerezni maguknak? Vajjon csakugyan ezek öl telnek ki az évről-évre fokozódó mértékben ily luxus-élvezetekre?

Ha állítanok is ezt — ki hinné el?

A múlt évben az ország mindössze 4844 millió forint áru behozatalából 2223 millió esik a fényüzési, ruházati és élvezeti cikkek csoportjának behozatalára; ellenben a többi produktió cze-lokra szolgáló tárgyaink csoportjára mindössze csak 2620 millió jutott. Tehát az élvezetért csaknem ugyanannyi ment ki a külföldre, mint a hasznos munkákért.

Előttünk egy nemzet, a melynek főleg nagyvagyonos osztálya okozza azt, hogy oly időben, midőn összes kivitelünk 418 millióról 393 millióra szállott alá s ebben főleg a mezőgazdasági kivitelünk 56 millióval csökkent; mégis a behozatalunk 367 millióról 484 millióra emelkedett és pedig főleg azért, mert az élvezeti és fényüzési cikkek behozatala folyvást a fönemlített arányban növekedik, mig benn a hazában a hasznosnak elismert és predikált közintézetekre évről-évre mind kevesebb jut!

Kell ehhez kommentárt adnunk? Lehet-e a haza munkás polgárainak — különösen keresztény gazdáinak — ily a mai időben csakugyan vétke-sen teköző polgártársaink iránt csakis tisztelettel viseltetniök?

Sz. H.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— január 14-én.

Csekély forgalom megszorított üzlet, ez a múlt hét tőzsdeikepe. Az árak alig változtak meg. Lapunk zártakor jegyeztek:

Magyar aranyjár. 4%.....	101.20
„ papíráradék	92.95
Osztrák hitelrészvény.....	297.80
Magyar hitelbank.....	303.50
Jelzálogbank	114.50
Magyar földhitelintézet zálog level 4 1/2 %.....	98.50
Osztrák-magyar bank zálog level 4 1/2 %.....	102.70
Cs. kit. kör. arany	5.96
20 frankos arany.....	10.03
Német márka.....	62.10

Gabona tőzsde

Nem jelenthetünk semmi újat, a forgalom a lehető csekély az árak valamivel hanyatlottak. Lapunk zártakor jegyezték a következő árakat:

Buza bányági.....	76—81 kg.	7.60—8.10
„ tiszavidéki.....	76—81 „	7.60—8.10
„ pestvidéki.....	76—81 „	7.65—8.10
„ fejérmegyei.....	76—81 „	7.60—8.20
„ bácskai.....	76—81 „	7.70—8.15
„ északmagyarországi.....	76—81 „	7.30—7.85
rozsa.....	70—72 „	6.25—6.40
árpa takarmány.....	60—63 „	5.45—5.90
„ égetni való.....	62—64 „	6.20—7.20
„ sörfőzdei.....	64—66 „	7.40—9.—
zab.....	39—41 „	6.35—6.65
tengeri új bányági.....	75 „	5.80—5.85
„ másnemű.....	73 „	5.60—5.70
köles.....	— „	5.10—5.45
káposzta repcze.....	— kg.	10 1/2—11.—
repcze, új.....	— „	10 1/2—11.—

Marhavásár.

Pozsony január 11-én. Fölhajtatott összesen 1458 drb hizott marha, köztük 1100 drb magyar ökört, 22 drb tehenet, 7 birkát, 7 bivalyt; 301 drb nemet ökört, 18 tehenet, 1 birkát. A rosz idő dacára sokan látogatták a vásárt. Árak: magyar ökör 50—60, német ökör 53—62 frt. métermázsánként.

Sertés-üzlet.

Budapesti sertésvásár. (A kőbányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) Január 13. Az üzlet jelentéktelen. Magyar urasági öreg, nehéz 44—45 firtig, fiatal nehéz 46—47 frt., közép 45—46 frt., könnyű 42—44 frt., közönséges szedett nehéz 40—43 frt., közép 38—40 frt., könnyű 38—40 frt. Szerbiai nehéz 40—42 frt., közép 38—40 könnyű 36—37 frt. Hizó egy éves —. Hizó két éves makkos 26—30. Hizó öreg —. frt.

Szerkesztői üzenetek.

.... bányá. Még, kora volna, de meg jön ideje.

Csurgó. Csak összetartás, a kezdet nehezségei, seukit se riasszanak vissza, a mint a jelzeit szám eléretik, mindjárt megkezdjük

Krasznibrod. Végtelen örülünk a távolbóli megkeresésnek, hiába a keresztiai csak találkoznak.

Tanítónak... on. Értjük önnek nehez-ményeit, azért szívesen vesszük, ha ön csak egyes eseteket ír is meg, majd formába öntjük mi i t. A zsidó öérlő, ha oraságnak tartja is magát, azért majd csak bírunk vele.

Pálinka főző. Lesz reá gondunk, már sok gazságnak vagyunk nyomán, de még korai volna a közlést megkezdeni.

Baranya. Türelem, az elbamarkodás, soha sem vezet célra

Sz. R. Erdély. Tehát ott is! isten hozta önöket, üdvözljük a közös jelvény alatt.

Többeknek. A „Nép zászlója” antisemita irányu lap e? Nem az.

Viszi. Választ magán levelben küldöttünk.

E. J. Főtisztelendőségnek levelünk eddig bizonyosan kezébe jutott.

Duna-Bogdány!?

Somogy Endréd. Elfogyott a nóta?

P. S. Nyilatkozatot, miután az általunk is ismert tényekkel ellenkezik, nem adhattuk.

Felelős szerkesztő: SZALAY KÁROLY.